

Govern de les Illes Balears

Conselleria d'Interior

INFORME JURIDIC SOBRE EL DRET D'INFORMACIÓ DE LA DOCUMENTACIÓ COMPLEMENTÀRIA DEL COMPTE GENERAL DE L'AJUNTAMENT.

ANTECEDENTS

El dia 17 de febrer de 2006 es va registrar d'entrada a la Conselleria d'Interior un escrit del Batle-President de l'Ajuntament de X, en el qual es sol·licitava l'emissió d'un informe al Servei de Corporacions Locals sobre la procedència o no de lliurament de documentació del Compte general a uns regidors i els límits al qual afecta.

CONSIDERACIONS JURÍDIQUES

1. El Dret d'Informació dels regidors.

La Llei 7/1985 de 2 d'abril, Reguladora de les Bases de Règim Local (LRBRL) dedica el capítol V del Títol V, articles 73 a 78, a regular l'estatut dels membres de les Corporacions Locals. Aquests preceptes són desenvolupats als articles 6 a 22 del RD 2568/1986 de 28 de novembre, Reglament d'Organització, Funcionament i Règim Jurídic de les Entitats Locals (ROF). En aquests articles es regula, per tant, el dret d'informació dels regidors, en el següent sentit:

L'article 77 de la LRBRL, en la redacció donada per la Llei 11 /1999 de 21 d'abril, ens indica amb caràcter general *"el dret dels regidors a obtenir del Batle o President o de la Comissió de Govern quants antecedents, dades o informacions estiguin en poder dels serveis de la Corporació i resultin precisos per al desenvolupament de la seva funció"*.

L'article 15 del ROF especifica supòsits concrets en els que s'ha de facilitar la informació a determinats regidors, indicant que: *"Els serveis administratius locals estaran obligats a facilitar la informació sense necessitat que el membre de la Corporació acreditat estigui autoritzat...quan es tracti de l'accés de qualsevol membre, a la informació i documentació corresponent a assumptes que hagin de ser tractats pels òrgans col·legiats de que formin part, així com resolucions o acord adoptats per qualsevol òrgan municipal."* Supòsit que seria aplicable als regidors membres de la Comissió Especial de Comptes, com a òrgan col·legiat que és, en relació a la documentació que ha de ser analitzada i informada per dita Comissió. No es considera aplicable a "altres regidors" no membres de dita Comissió.

2.- El Compte General. Documentació.

En quant al contingut del Compte General, l'article 212 de la Llei 2/2004 de 5 de març, Reguladora de les Hisendes Locals (LRHL), determina l'obligació de la rendició, publicitat i aprovació del Compte General, que posarà de manifest la gestió realitzada en els aspectes econòmic, financer, patrimonial i pressupostari.

La formació del Compte General i el seu contingut venen recollits als articles 208 a 211 de la Llei 2/2004 de 5 de març, reguladora de les Hisendes Locals (LRHL), preceptes desenvolupats per les Instruccions de Comptabilitat d'Administració Local.

Govern de les Illes Balears

Conselleria d'Interior

Actualment, les Instruccions de Comptabilitat distingeixen tres models diferents de Compte General, determinats pel Ministeri d'Hisenda a proposta de la Intervenció General de l'Administració de l'Estat, en funció de les característiques de les entitats locals corresponents (model bàsic, simplificat i normal). Cada model està integrat pels documents corresponents, enumerats actualment a la Norma 1 del epígraf "Comptes anuals" de la Part Quarta del nou Pla de Comptabilitat.

L'Ordre EHA/4042/2004 de 23 de novembre (BOE de 9 de desembre de 2004), que aprova la Instrucció del model simplificat, aplicable a partir de gener de 2006, es aplicable als municipis de pressupost no superior a 300.000€, o de pressupost entre 300.000'01€ i 3.000.000€ si tenen fins a 5.000 habitants, així com als seus organismes autònoms. Els documents que integren el Compte anual simplificat són els mateixos que en el model normal: Balanç, Compte del resultat econòmicopatrimonial, Estat de liquidació del Pressupost i Memòria; però amb una major simplificació a mesura que la informació es presenta més agregada i no s'inclouen les operacions considerades poc usuals.

En tot cas, el conjunt de documents que constitueix el Compte General es justifica amb els Llibres de Comptabilitat i els documents comptables, i han d'estar a disposició de la Comissió Especial de Comptes per a l'exercici de les seves funcions abans de dia 1 de juny de l'any següent al que correspongui.

Dins els Llibres de Comptabilitat podem distingir, conforme a l'enumeració feta per l'anterior Llei 39/88 de 28 de desembre, diferents tipus: els obligatoris i voluntaris, principals i auxiliars. L'actual Llei 2/2004 no els enumera, però sí estableix les directrius i objectius que s'han complir en el seu contingut.

3.- Llibre Major de Comptes.

El Llibre Major de Comptes ja tenia caràcter de Llibre Principal en les Instruccions de Comptabilitat (Regles 66 IC i 50 ICS). Es tracta del clàssic Llibre Major de la comptabilitat general i recull la situació de cada un dels comptes, en funció de com hagin estat registrades les operacions en el Diari General d'Operacions. Els seus apunts són en principi suficients per recollir tots els aspectes de la situació patrimonial i relacions amb tercers del subjecte comptable.

Es completa amb altres Llibres Majors (de Conceptes del Pressupost de Despeses, de Conceptes del Pressupost d'Ingressos, de Conceptes no Pressupostaris...) que ofereixen el detall de la situació en què es troben les diferents aplicacions pressupostàries en ordre a les dades que han de figurar en la liquidació del Pressupost.

4.- En quant al lliurament de còpies es troba limitat als supòsits legalment autoritzats d'accés lliure als ciutadans o quan sigui expressament autoritzat pel Batle o President de la Comissió de Govern.

En aquest sentit, trobam l'article 16.1.a ROF, que diu "*El lliurament de còpies haurà de ser expressament autoritzat*", i jurisprudència sobre l'article 16 ROF en relació a l'art. 15.c: STS 19.6.89, STS 5.5.95, STS 29.4.98. Aquestes sentències consideren que el dret d'informació constitucional (art. 23.2CE) "no inclou el dret a l'obtenció de còpies legítimes o fotocòpies", per la qual cosa s'haurà de demanar autorització expressa del Batle o President, especificant el foli o document concret del què es necessita còpia.

Govern de les Illes Balears

Conselleria d'Interior

5.- Deure de sigil o confidencialitat.

Finalment, el dret d'informació del regidor es troba en consonància amb un deure corresponent: el deure de confidencialitat recollit a l'article 16.3 ROF. En aquest sentit, *els regidors tenen el deure de reserva o sigil*, que estableix l'article indicat del ROF, en relació a les informacions que se'ls proporcionin per al desenvolupament de les seves funcions. Així per exemple, quan constin dades protegides per ser de caràcter personal. A la vegada, sorgeix *el deure de control administratiu* de la documentació que per a la seva consulta s'entregui als regidors per part del funcionari responsable de la mateixa i degudament autoritzat per la Batlia al respecte.

6.- Jurisprudència.

La jurisprudència ha senyalat amb reiteració notòria el contingut i limitacions d'aquest accés a la informació conforme a l'exposició abans indicada. Així fan referència les següents sentències del Tribunal Suprem i Tribunal Constitucional:

STS de 5.1.88 (Arz. 193), STS de 19.7.89 (Arz. 5650), STS 27.6.88 (Arz. 4787), STS de 27.12.94 (Arz. 10459), STS de 5.2.95 (RA1671), STS de 27.12.94 (RA10459), STS de 24.11.93 (RA9040), STS 9.12.95 (Arz. 9252), STS 25.6.99 (Arz. 6450), STC 17.7.95 (EC 3156/95).

CONSIDERACIONS PRÀCTIQUES

A títol pràctic, el mecanisme d'informació recomanat és el següent:

- Consulta de llibres: En cap cas, els llibres o documentació podran sortir de l'Ajuntament o de les corresponents dependències i oficines locals. La consulta de llibres d'actes i de resolucions de Batlia, es farà a l'arxiu o Secretaria general. L'examen d'expedients per una sessió d'òrgan col·legiat (ple, comissions...) es farà en el lloc en què es trobin de manifest a partir de la convocatòria.
- En el supòsit específic d'entrega d'un expedient o document a un regidor en un cas concret, l'interessat hauria de signar un "justificant de rebut" i tindrà l'obligació de retornar-lo en el termini màxim que es fixi (ex. quaranta-vuit hores o abans) segons les necessitats de l'expedient en qüestió.
- Obtenció de còpies: Quan els regidors necessitin pel compliment de les seves funcions qualche antecedent documental, tan sols es podran obtenir còpies als supòsits de documents de lliure accés als ciutadans, o quan sigui expressament autoritzat pel President de la Corporació. El President pot denegar la facilitació de la còpia, encara que no de la consulta del document, si és procedent conforme a les funcions que corresponguin al regidor en qüestió.
- Informació electrònica o informàtica: En les noves Instruccions de Comptabilitat per a l'any 2006, tant a ICN com a ICS es dona un gran impuls a la utilització de mitjans electrònics, informàtics i telemàtics en la funció comptable. Una de les conseqüències més destacables és la desaparició de l'obligació d'obtenir i conservar els llibres de comptabilitat tradicionals en paper, establint-se que les bases de dades del sistema informàtic on es trobin els registres comptables seran suport suficient

Govern de les Illes Balears

Conselleria d'Interior

per al manteniment dels llibres de comptabilitat de l'entitat. Desapareix per tant la concepció tradicional de llibre de comptabilitat i es substitueix per la de base de dades, havent de ser la pròpia entitat la que determini l'estructura concreta d'aquesta i els mecanismes d'informació als regidors per a l'exercici de les seves funcions.

CONCLUSIÓ

Els regidors que siguin membres de la Comissió de Comptes, tenen accés directe a la documentació que conforma el Compte General, és a dir, els seus documents, llibres o estats de comptes, abans esmentats. En principi, aquests documents seran els expressament indicats a la Llei d'Hisendes Locals, entre els que es troba el Llibre Major de Comptes, indicat a la consulta.

Per accedir a altres documents comptables, complementaris dels anteriors, que puguin ampliar la documentació del Compte general (com serien: factures, rebuts, justificants d'ingressos, manaments de pagaments...); es requereix autorització expressa del Batle o President de la Corporació.

El dret d'informació duu, conjuntament, el deure de reserva o sigil de les dades contingudes en la documentació que es posa a l'abast dels regidors, així com el deure de control administratiu per part de persones que se'ls faciliten.

El dret d'informació no s'extén ni pressuposa el dret d'obtenció de còpies. Per obtenir còpies concretes, s'haurà de formular sol.licitud específica al Batle o President, indicat el foli o document concret que es necessita i justificant la sol.licitud. El Batle resoldrà, acceptant o denegant la còpia, encara que no la informació.